

MEMÒRIA QUE ACOMPANYA EL PRESSUPOST 2014

De conformitat amb el que disposen els articles 168 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel que s'aprova el Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, i 18 del Reial decret 500/1990, de 2 d'abril, que desenvolupa parcialment la Llei esmentada, l'alcalde president de la corporació és l'encarregat d'elaborar el pressupost de l'entitat local i, així mateix, de presentar-lo a aprovació del Ple, acompanyat d'una memòria explicativa del seu contingut i de les principals modificacions a ressaltar respecte al de l'exercici immediatament anterior.

La confecció material del projecte de Pressupost general de l'Ajuntament, corresponent a l'exercici de 2014, ha estat realitzat per aquesta Alcaldia amb l'assistència tant de la cap de gestió pressupostària com seguint les indicacions de la interventora municipal. Com és habitual, s'ha basat en els antecedents subministrats per la intervenció de fons i la unitat de comptabilitat i en els informes i propostes elaborades per les diferents regidories i òrgans de gestió administrativa d'aquesta entitat local.

El Pressupost constitueix el document bàsic i imprescindible de la planificació econòmica de qualsevol municipi, de conformitat amb l'objectiu compromès pel govern municipal en la presa de possessió. Com ja es va dir, i s'ha anat repetint en tots els documents econòmics aprovats per aquest govern municipal, la hisenda municipal es trobava en una situació delicada per l'increment desmesurat de la despesa que no tenia correspondència amb l'evolució dels ingressos. Per resoldre aquesta situació, la prioritat sempre ha estat fer-ho a través d'un ajust de la despesa, més enllà d'incrementar la ja elevada pressió fiscal que patíem els ciutadans bisbalencs.

Tant amb el pressupost de l'exercici anterior com amb el Pla d'ajust es va tenir especial cura a adoptar mesures tendents a la reducció de la despesa. I no únicament per la xifra assolida i posada de manifest en les darreres liquidacions de pressupostos, sinó també pels compromisos adquirits pel govern anterior en matèria de despesa, i que tenien un pagament diferit en el temps més enllà de la legislatura 2007/2011 per tenir incidència en l'actual.

Aquest pressupost, el tercer que elabora l'actual equip de govern i qui subscriu aquesta memòria, tot i ser una continuació de la línia iniciada amb la redacció del pressupost de l'exercici econòmic 2012, representa l'inici d'una nova etapa dels comptes generals de l'Ajuntament, un cop assolida la quantia màxima d'amortització anual dels préstecs.

Aquest govern a iniciar l'exercici de les seves responsabilitats, amb una situació delicada de la hisenda municipal. Es presentaven i aprovaven pressupostos municipals sense estalvi pressupostari amb el qual finançar inversions per causa que, entre altres aspectes, el capítol 1 de personal havia arribat al 60% del cost total). S'equilibraven els pressupostos

municipals, amb un recurs a l'increment de la pressió impositiva, en especial l'IBI que augmentava un 5% de mitjana cada exercici, i es finançaven les inversions amb recurs a l'endeutament, fins al punt d'arribar a una quantia global de més de 10 milions d'euros, quantitat que superava el límit màxim legalment permès. El futur s'albirava complicat atès que els préstecs s'havien demanat amb períodes de carència que començaven a vèncer el 2012 (es passava dels 420.000 euros anuals d'amortització de préstec als 980.000 d'aquest exercici) i les previsions del capítol 1 eren seguir augmentant per la signatura i aprovació d'una nova valoració de llocs de treball que suposava un increment de 650.000 euros més.

Calia emprendre un pla d'ajust de la despesa municipal, tant per evitar l'increment de la pressió fiscal en uns moments de greus dificultats econòmiques dels ciutadans bisbalencs, com per poder assumir les despeses ja acordades i garantir un mínim d'inversió amb recursos propis, i més tenint en compte l'impagament de les subvencions per part de la Generalitat, que havia arribat a una quantia de gairebé els 3 milions d'euros.

Es presenta un pressupost que vol donar compliment al principi de sostenibilitat financera, entès com la voluntat de qui subscriu i del govern municipal de garantir un ajuntament i una hisenda municipal que sigui capaç de finançar la seva despesa compromesa (present i futura) amb recursos propis i dins els límits de dèficit, i acomplint els criteris establerts per la Llei d'estabilitat pressupostària, entesa com a equilibri o superàvit estructural.

Tot això en un context on els ingressos municipals continuen en davallada a conseqüència de la crisi econòmica, les administracions superiors continuen rebaixant les transferències corrents i la Generalitat acumulant impagaments que se situen en aquest moment al voltant dels 2.6 ME, quantia que al final del 2011 era de 700.000 euros. Aquesta quantia havia arribat prop dels 3 milions d'euros, però en el darrer trimestre l'Estat central, dins el marc del Fons de Liquiditat Autònoma, ens ha fet un pagament de prop de 320.000 euros. Aquestes circumstàncies aconsellen mantenir les mesures de contenció de la despesa i de rebaixa d'impostos municipals tant per equilibrar la hisenda municipal, com per millorar el nivell de vida dels nostres conciutadans.

És evident, però, que els comptes municipals han millorat i molt respecte als anteriors i que la situació en aquests moments i un cop preses les mesures, difícils però necessàries, del Pla d'ajust, no és tan complicada. Això queda palès en el resultat pressupostari de la liquidació de l'exercici 2012, amb un romanent líquid de tresoreria per a despeses generals que va triplicar el d'exercicis anteriors amb una quantia superior a 1.600.000 euros. També pel fet que s'hagi aconseguit atendre els increments de les amortitzacions de capital –que, com hem dit, han augmentat dels 450.000 euros del 2011 als 980.000 euros d'enguany– i que això s'hagi produït sense incrementar la pressió fiscal (els darrers dos anys s'han aprovat ordenances fiscals congelades) i obtenint un estalvi pressupostari de prop de mig milió d'euros que es pot destinar a inversió, sense haver de dependre ni a de subvencions ni a

d'endeutament. També, hem aconseguit reduir el termini de pagament a proveïdors dels 110 dies de finals de l'any 2011 als poc més de 45 en el tercer trimestre del 2013.

ESTAT D'INGRESSOS			PATRONAT	TOTAL ABANS		TOTAL DESPRÉS
		AJUNTAMENT	TERRACOTTA	CONSOLIDACIÓ	ELIMINACIÓ	CONSOLIDACIÓ
CAP. I	Impostos directes	3.898.400,00	0	3.898.400,00	0	3.898.400,00
CAP. II	Impostos indirectes	35.000,00	0	35.000,00	0	35.000,00
CAP. III	Taxes i altres ingressos	3.321.000,00	0	3.321.000,00	0	3.321.000,00
CAP. IV	Transferències corrents	2.904.300,00	81.500,00	2.985.800,00	61.500,00	2.924.300,00
CAP. V	Ingressos patrimonials	80.000,00	0	80.000,00	0	80.000,00
CAP. VI	Alienació d'inversions	0	0	0	0	0
CAP. VII	Transferències de capital	375.000,00	0	375.000,00	0	375.000,00
CAP. VIII	Actius financers	0	0	0	0	0
CAP. IX	Passius financers	0	0	0	0	0
∑ TOTALS		10.613.700,00	81.500,00	10.695.200,00	61.500,00	10.633.700,00

ESTAT DE DESPESES			PATRONAT	TOTAL ABANS		TOTAL DESPRÉS
		AJUNTAMENT	TERRACOTTA	CONSOLIDACIÓ	ELIMINACIÓ	CONSOLIDACIÓ
CAP. I	Despeses de personal	4.966.600,00	40.700,00	5.007.300,00	0	5.007.300,00
CAP. II	Despeses en bens corrents i serveis	3.099.400,00	40.650,00	3.140.050,00	0	3.140.050,00
CAP. III	Despeses financeres	195.000,00	150,00	195.150,00	0	195.150,00
CAP. IV	Transferències corrents	631.500,00	0	631.500,00	61.500,00	570.000,00
CAP. VI	Inversions	671.200,00	0	671.200,00	0	671.200,00
CAP. VII	Transferències de capital	80.000,00	0	80.000,00	0	80.000,00
CAP. VIII	Actius financers	0	0	0	0	0
CAP. IX	Passius financers	970.000,00	0	970.000,00	0	970.000,00
∑ TOTALS		10.613.700,00	81.500,00	10.695.200,00	61.500,00	10.633.700,00

INGRESSOS

Tot i que el pressupost presentat continua amb aquestes línies bàsiques, formalment presenta un increment important. Si l'any passat el pressupost d'ingressos (i, per tant, de despeses de l'Ajuntament) era de 10.055.000 euros, aquest exercici el pressupost és de 10.613.450,00. Aquest increment ve derivat per diverses circumstàncies que-detallem:

1r. Per primera vegada en els darrers anys es presenta un pressupost on s'inclou l'Àrea d'Esports, en comptes de tenir pressupost independent com a organisme autònom. Aquest fet suposa un increment dels ingressos en 132.500 euros. De la mateixa forma, s'incrementen formalment les despeses, encara que cal fer notar que si el 2010 l'aportació municipal era de 280.000 euros (i tot es tancava amb dèficit) enguany l'aportació "només" hagués estat de 200.000 euros.

2n. Per primera vegada, a indicació tècnica i en compliment del principi comptable de no compensació d'ingressos i despeses, es computa com a ingressos la quantia amb què la Generalitat de Catalunya subvenciona els Serveis Socials a través del contracte programa, si bé és cert que aquesta quantia no ingressa directament en els comptes municipals. Aquest exercici 2014 es té una previsió que la quantia sigui d'uns 137.000 euros.

3r. Per altra banda, cal tenir en compte que el fet de tenir la hisenda municipal força sanejada ens permet tornar a pressupostar inversions que no depenguin únicament de l'estalvi pressupostari, sinó que també comptin amb finançament aliè, principalment de la Generalitat, fruit de les subvencions. Com hem dit anteriorment, tot i que formalment són ingressos, en realitat la Generalitat no les abona, per la qual cosa aquesta quantia ha de ser assumida per la corporació. En aquest pressupost, s'hi han inclòs 319.692,65 entre PUOSC i Pla de barris, ambdós de la Generalitat. No hi comptem les subvencions destinades a inversió de la Diputació de Girona, ja que aquest organisme sí que abona puntualment les subvencions.

De fet, en el darrer exercici 2013 ja s'han realitzat inversions amb finançament aliè, però es van incorporar al pressupost a través de les figures de modificacions pressupostàries realitzades durant la vigència del pressupost municipal.

4t. Tot i que de menor importància, les subvencions del SOC (Servei d'Ocupació de Catalunya) ens han servit com a instrument del nostre Ajuntament per alleugerir un dels efectes més importants de la crisi: l'atur, propiciant que aquest 2012 es destinessin prop de 200.000 euros al pagament de sous i formació a persones a l'atur que han prestat temporalment els seus serveis a l'Ajuntament.

Fetes aquestes tres correccions, el pressupost d'ingressos hauria estat d'uns 10 milions d'euros, és a dir, inferior al del 2013 però, com diem, molt similar.

Seguint la línia dels pressupostos redactats per aquest equip de govern, s'ha estat molt prudent amb les quanties pressupostades en concepte d'ingressos. I els fets ens donen la raó, perquè els estudis efectuats per l'Àrea de Gestió pressupostària denoten que, tot i que els drets reconeguts comporten un estalvi molt important respecte les obligacions reconegudes, no així succeeix el mateix amb els drets liquidats, tot i que la gran rebaixa en la despesa en capítol 1 ha ajudat i molt en el líquid del nostre ajuntament.

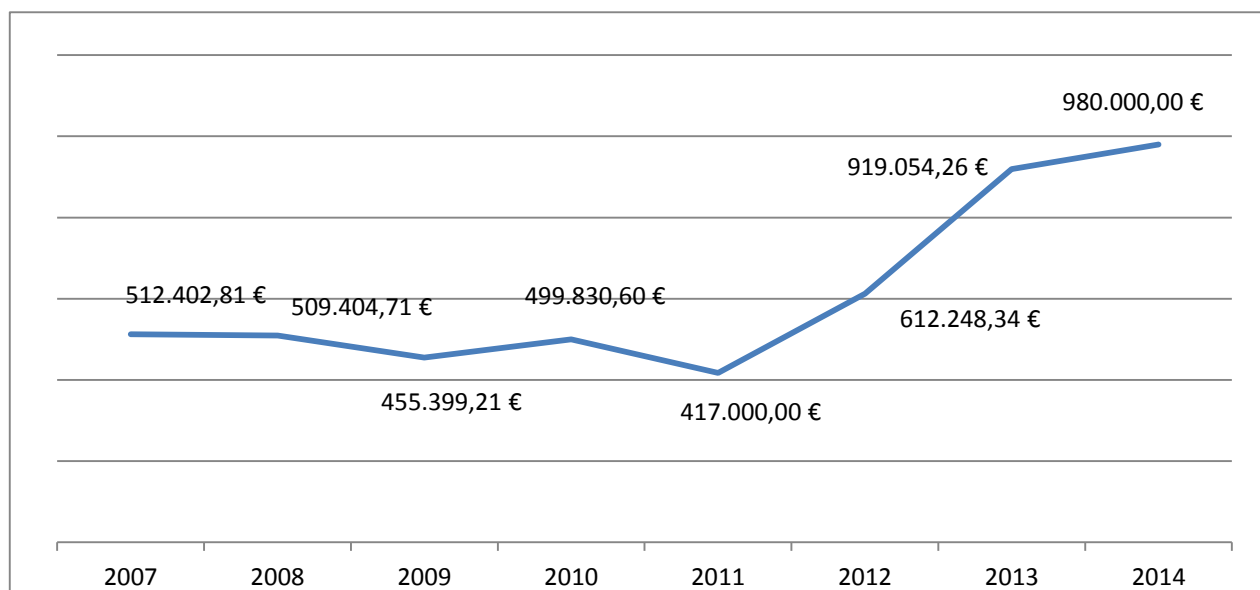
Com a ingressos cal destacar que durant aquest 2013 s'ha fet un esforç molt important per posar-nos al dia en la tramitació de les altes de l'impost de béns immobles, que durant els darrers anys portava una acumulació d'expedients propera a l'any. Aquest fet fa que es pugui pressupostar i preveure un augment dels imports en aquest concepte en relació al pressupost 2013, no així a la liquidació pressupostària.

Igualment, es manté la tendència de disminució de les transferències corrents. Com en l'exercici 2013, la Generalitat no dota el fons de cooperació local, i l'Estat central ha indicat una rebaixa en el fons nacional de cooperació municipal d'un 3,5%. Si fem una exclusió del capítol 7 de transferències corrents, veiem que l'any 2013 els ingressos propis suposaven un 69% mentre aquest any suposa un 72%.

DESPESES

Destaca que aquest exercici s'assoleix la xifra record de 980.000 euros/any de despesa en amortització de préstecs. Aquest és el darrer exercici en què vencen períodes de carència de préstecs sol·licitats durant els exercicis de 2008 a 2010. Recordem que l'any 2011 es va amortitzar préstec per valor de 420.000 euros, és a dir, aquesta partida s'ha més que doblat.

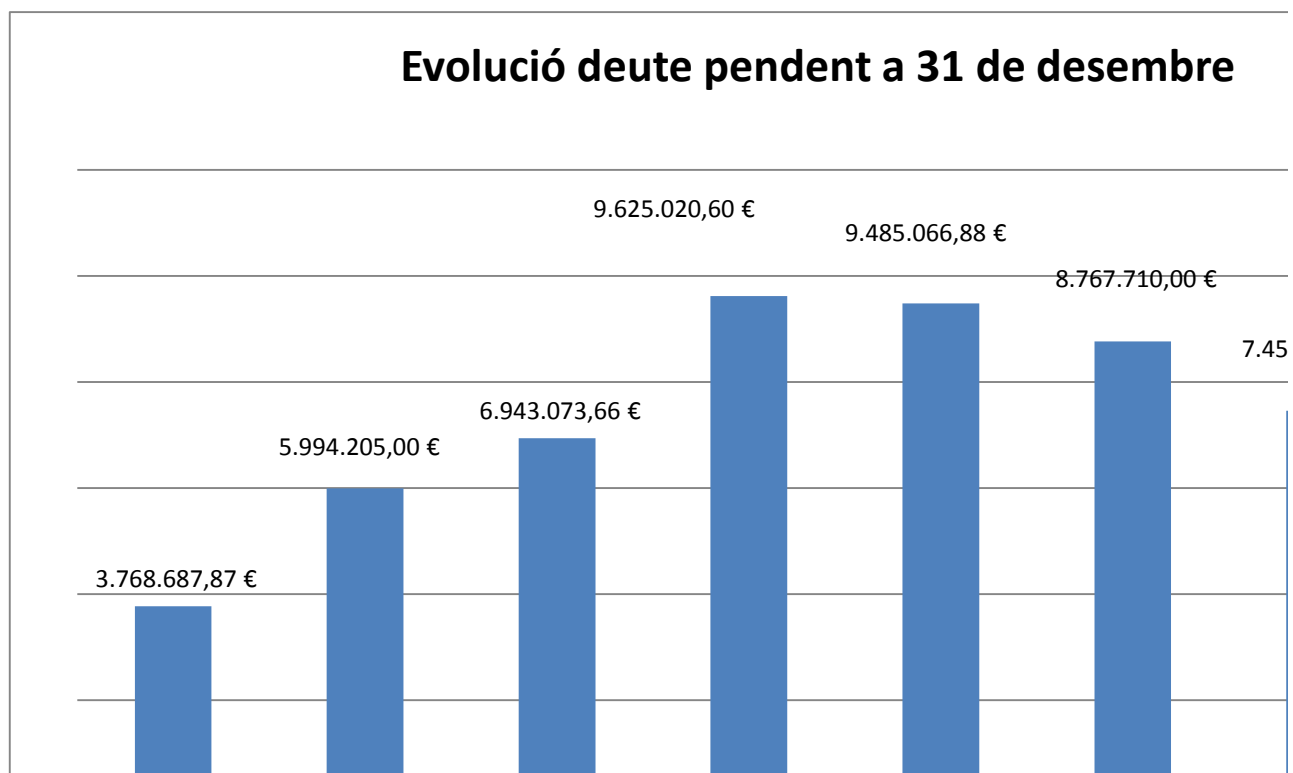
Exercici econòmic	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
QUANTIA	512.402,81 €	509.404,71 €	455.399,21 €	499.830,60 €	417.000,00 €	612.248,34 €	919.054,26 €	980.000,00 €

En aquesta taula i gràfic pot veure's l'evolució de les quanties d'amortització de préstec dels darrers anys. Cal fer una advertència. Els préstecs sol·licitats els exercicis econòmics 2008 i 2009, tenien períodes de carència, és a dir, no és començaven a pagar fins l'any 2012 i següents, pel que es pot veure que en aquests anys ha començat a incrementar-se, i molt la quantia a abonar. El 2013 ha estat el darrer any on hi ha hagut un venciment de període de carència, pel que el 2014 serà l'exercici econòmic on es pagaran els préstecs en la seva totalitat, el que fa que s'augmenti a la xifra record de 980.000 euros anuals, el que significa gairebé el 10% dels recursos de l'ajuntament.

Com a part positiva, l'endeutament ha anat baixant. Així el 2007 l'Ajuntament tenia un capital viu de poc més de 3,5 milions d'euros, quan el 2011 aquesta xifra superava els 9,5 milions d'euros. La previsió és que a finals d'aquest 2013 ens situem sobre els 7,5 milions d'euros i, el que és més important, per sota de la ràtio legal d'endeutament actual, el que pot permetre encarar noves inversions comptant amb finançament a càrrec de préstec.

Exercici econòmic	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
QUANTIA	3.768.687,87 €	5.994.205,00 €	6.943.073,66 €	9.625.020,60 €	9.485.066,88 €	8.767.710,00 €	7.459.381,32 €

Com és de veure l'evolució dels préstecs pendents d'amortització van incrementar-se de forma important en la legislatura 2007 / 2011, arribant a gairebé els 10 milions d'euros l'any 2009. A banda de l'endeutament, el més qüestionable, fou que es varen sol·licitar amb períodes de carència que vencien els exercicis 2012 i següents, traslladant a exercicis futurs, i d'altres legislatures del gruix del pagament dels préstecs.

Quant a les despeses, cal veure que la distribució és molt similar a la del darrer exercici.

El capítol 1 de personal és manté pel voltant dels 5 milions d'euros (cal tenir en compte que aquest any s'incorpora el personal que fins ara estava adscrit al Patronat Municipal d'Esports), tot i que cal fer la reflexió que no tot correspon a personal fix, sinó que una part important es preveu per assumir la despesa destinada als plans d'ocupació, treball als barris i contractes de col·laboració social que, durant l'exercici econòmic, realitza el nostre Ajuntament, com a política d'ocupació i alhora de Serveis Socials. A l'efecte aquest 2013, que es preveu tancar pressupostàriament amb una despesa de prop de 200.000 euros en partides derivades de contractes realitzats amb subvencions del SOC.

L'estalvi pressupostari per finançar inversions es manté en prop del mig milió d'euros. No obstant això, aquest exercici 2014, i atesa la gran quantia de inversió pendent d'executar d'altres exercicis, s'ha optat per incrementar les partides d'activitats i de serveis.

Com a exemples, Medi Ambient augmenta amb una nova partida de neteja de recs i marges de 5.000 euros, el que suposa un increment d'un 15%. Les activitats de Cultura augmenten en 2.500 euros o el que és el mateix, un 25%; la Fira de Circ augmenta en 5.000 euros i arriba enguany als 70.000 euros d'aportació municipal (increment del 8%); la Festa Major passa dels 65.000 euros als 72.000 euros (o sigui un increment de l'11%); Promoció de la Ciutat de 20.000 a 22.000 euros (10%); activitats de Turisme de 4.000 a 7.000 euros, o el que és el mateix un 75%; Ràdio Bisbal de 5.000 a 6.500 (30%), i Joventut, que s'incrementa dels 34.000 als 46.000 euros anuals. Es dota igualment un fons de contingència de 87.000 euros com es va fer en l'exercici 2013.

En el capítol IV es passa els **Serveis Socials dels 170.000 euros als 223.000** (110.000 de conveni SBAS resultat de restar de la quantia consignada els ingressos, 25.000 del centre obert de menors, 15.000 ajusts serveis socials, 5.000 actuacions immigració, 10.000 noves tecnologies SIE, 30.000 envelliment actiu, 5.000 conveni Càritas, 7.500 euros pel Servei d'Atenció i Igualtat de la Dona, i 5.500 a l'Oficina Municipal d'Habitatge). Això significa un increment del 31% respecte a l'any anterior. Per comparar, l'any 2010 aquesta quantia era de 150.000 euros. Es compten només els recursos propis, sense incloure les ajudes d'urgència que van a càrrec directament del contracte programa de la Generalitat.

En aquest mateix capítol, cal també una menció especial a les subvencions esportives. L'any 2011, aquesta quantia **era d' 11.000** euros i la proposta del govern d'ERC va ser eliminar-la per 4 anys per eixugar el dèficit que arrossegava el Patronat Municipal d'Esports. En aquests moments, i en la liquidació del darrer exercici del Patronat es comprovarà, el Patronat ja no era deficitari, **i tot i així s'augmenten les subvencions als 21.500 euros, és a dir, un increment del 95%.**

Finalment, cal fer esment als capítols VI d'inversions i el capítol VII de transferències corrents. D'aquest últim s'estableix una quantia de 80.000 euros en concepte de subvencions per a la rehabilitació de façanes, el que no deixa de ser una inversió més encara que indirecta. El capítol d'inversions s'eleva als 671.000 euros, dels quals 336.000 són recursos propis, uns 50%.

DESCRIPCIÓ	IMPORT	FINANÇAMENT		
		ESTALVI PRESSUP.	PUOSC	FONS SUBV.DIP.
HONORARIS ENCÀRREC PROJECTES	50.000,00	50.000,00		
ADEQUACIÓ ESPAI SOCIABILITZACIÓ GOSSOS	10.000,00	10.000,00		
ADEQUACIÓ ESPAI ENTRADA ESCOLA MAS CLARÀ	10.000,00	10.000,00		
ORDENACIÓ DELS ESPAIS PÚBLICS I ENTORN DEL CARRER SANT FRANC	130.000,00	15.000,00	115.000,00	
OBRES DEL CARRER DEL BISBE	12.000,00	12.000,00		
MOBILIARI I ESTRIS RESIDÈNCIA GERIÀTRICA	8.000,00	8.000,00		
REHABILITACIÓ RESIDÈNCIA GERIÀTRICA	15.000,00	15.000,00		
OBRES REHABILITACIÓ EDIFICI ESCOLES VELLES	25.000,00	25.000,00		
ADQUISICIÓ INSTRUMENTS AULA DE MÚSICA	4.000,00	4.000,00		
REPOSICIÓ I MILLORA ENLLUMENAT (PACTE ALCALDES)	15.000,00	15.000,00		
OBRES REMODELACIÓ PAVELLÓ POLIESPORTIU 3A FASE	35.000,00	35.000,00		
ACTUACIONS MANTENIMENT AJUNTAMENT	25.000,00	25.000,00		
NOUS ACCESSOS A L'ÀREA DE SERVEIS FUNERARIS	179.000,00	54.000,00	125.000,00	
REORDENACIÓ ESPAI PÚBLIC ENTORN PLAÇA SARDANA 1A FASE	113.200,00	18.200,00		95.000,00
VAS PISCINA	35.000,00	35.000,00		
RADIO BISBAL	5.000,00	5.000,00		
TOTAL CAPÍTOL 6	671.200,00	336.200,00	240.000,00	95.000,00

A més, cal afegir que, en els propers dies, a aquestes inversions s'hi afegiran noves quantitats que en aquests moments no financen cap inversió com són els 85.000 euros de préstecs alliberats en la darrera modificació de crèdit de l'exercici 2013, més els prop de 120.000 euros que hi havia de sobrefinançament del projecte de Torre Bisbal, el que fa una quantia de prop de 900.000 euros.

Per altra banda, a la pàgina web municipal, en l'apartat d'Hisenda, es poden veure estudis més detallats de la situació i evolució de la hisenda municipal.

PRESSUPOSTOS DELS ORGANISMES AUTÒNOMS

L'únic organisme autònom municipal és el Patronat del Terracota Museu, un cop el passat Ple del mes de novembre de 2013, en el qual es va acordar dissoldre el Patronat Municipal d'Esports. Amb un pressupost de prop de 82.000 euros, es nodreix d'una aportació municipal i una subvenció de la Diputació de Girona. Atès que aquest any 2014 es realitzarà la darrera fase de les obres del Terracotta Museu, amb un pressupost d'un milió d'euros, no es pressuposta cap ingrés per entrades.

CONCLUSIÓ

El Pressupost per al 2014 s'ha elaborat amb seriositat, austeritat, rigor i fruit de l'experiència dels que es van redactar el 2012 i 2013. Tot i ser molt similar en números absoluts a l'anterior, l'aprovació i execució del Pla d'ajust ha ajudat a reduir molt la despesa destinada al pagament del personal, la qual cosa ha permès alliberar una quantia important per a la inversió, i per tornar a incrementar les partides socials i d'activitats.

La inclusió de les actuacions per a la gestió de les diferents àrees de govern s'ha valorat acuradament, vetllant en tot moment per l'eficiència màxima i per la reducció de la despesa i amb l'objectiu d'obtenir un estalvi pressupostari d'inici per finançar les inversions mitjançant recursos propis. Aquest pas ens ha permès, més d'hora del que tothom tenia previst, aconseguir una capacitat inversora important amb recursos propis, de tal manera que no comportin un ofegament de la tresoreria municipal pel pagament de la despesa compromesa i l'alt grau d'endeutament. A més, són els pressupostos més socials de la història municipal, tant per recursos directes als Serveis Socials, com per la gran quantia de recursos que es dedicaran a les subvencions del SOC.

Ara no cal oblidar que la hisenda municipal s'enfronta a grans reptes. El futur incert del pagaments que ha d'efectuar la Generalitat, unit a dues grans obres que cal finalitzar, Terracotta Museu i Biblioteca (aquesta amb un gran sobrecost a l'inicialment previst) obliguen a extremar, i molt, les mesures de control de la despesa, i de generació d'ingressos.

El primer pas està fet, però no podem oblidar que cal un rigor i una vigilància constant i, com es demostra en tots els quadres adjunts, el que és tan difícil aconseguir, és molt fàcil d'esguerrar i tornar a una situació difícilíssima per a la hisenda municipal. Desitgem que tothom hagi après dels errors passats, i esperem comptar amb la confiança, comprensió i col·laboració de tota l'oposició, treballadors municipals i ciutadans, per tenir una hisenda municipal equilibrada, que ens permeti no tan sols una pressió impositiva i tributària assumibles pels ciutadans, en aquestes circumstàncies tan difícils en què ens trobem, sinó una capacitat inversora adequada i convenient per al manteniment i desenvolupament de la ciutat i un manteniment dels serveis amb uns estàndards de qualitat acceptables. És responsabilitat de tots.

Òscar Aparicio Pedrosa
Alcalde i Regidor d'hisenda

La Bisbal d'Empordà, desembre de 2013.